

Издаје суботом.

Цијена:
За ЦРНУ ГОРУ и АУ-
СТРО УГАРСКУ (св. БОС-
НОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ)
на годину 6 ф., на по-
штом 3 ф., на отплату 1 ф.
и 50 новчића.

За све остале земље:
ЈЕВРОПСКЕ и АМЕРИЧКЕ: на
годину 20 франка, на по-
штом 10 франка, на от-
плату 5 франка.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Л И С Т З А П О Л И Т И К У И К Њ И Ж Е В Н О С Т .

Преплата шаље се у пла-
ћеним писмима непосредно
администрацији „Гласа Цр-
ногорца“ на Цетиње, а може
се и картом уплатити на
пошту у Котор. Дошле ши-
лау се уредишту. Руко-
писи се не враћају.

За огласе плаћа се од
реда 5 новчића. За веће а
на дуж вријеме мање.

ЊЕГОВО ИМПЕР. ВИСОЧАНСТВО

Војвода НИКОЛА МАКСИМИЛАНОВИЋ ЛАЈХТЕНБЕРШКИ, КЊАЗ РОМАНОВСКИ,

родо се 23 јула 1843 — престао се, у Паризу, 25 децембра 1890.

И ако је свијет био приправан да чује тај тужан глас, те су нам и наши брзојави доносили све црње гласове о слабом здрављу покојникову, ипак је сва Царска и Књажевска Родбина блаженопочившег рођака Царева, а најстаријег брата Њег. Импер. Височанства Књаза Ђорђа, зета нашега Господара и Књаза, много тужна што је тако брзо разумјела за његову смрт.

Блаженопочивши био је прворођени син Војводе Максимилијана Лајхтенбершког, сина пасторка великог Наполеона Бонапарте, и велике Књагиње Марије Николајевне, старије шћери Цара Николе I. Био је генерал ађутант Њег. Импер. Величанства Цара Александра III. Ожењен је био Надином, рођ. Ањенкова, Књагињом Бохарне.

ЦЕТИЊЕ, у очи Васиљева дне.

Брзојавно сажаљење Председника Француске Републике Њег. Импер. Величанству Цару Александру III. због смрти рођака Му. Војводе Николе Лајхтенбершког, неби се можда у другим приликама ни спомињало, гдје је разговор о чиниоцима и чинишцима јавног живота, које су подобне означити какав замашнији политички правац. Г. Карно је учинио просто, што не би пропустити ни један државни поглавар, у чијој би се области десио какав случај, великом Цару Самодршцу Русије.

Но кад погледамо на ванредну свечаност, којом је Француска влада испратила мртво тијело Царева рођака, кад видимо почаст, које би довољне биле и при упоку каква владаоца, тада не можемо сумњати, да је Француска Република и ту прилику прихватила, да исказе своје неодољиве симпатије према руском народу и његову Цару.

Већ је говор министра председника и новог академика, Г. Фрејсінета, у ком је исказао своје непоуздање у сталност јевропског мира, сасвим противно изјавама толиких пријестоних бесједа, учинио да се зачуђени погледи са свијех страна обрате к Паризу. Та ријеч председника Француске владе придаје и јутрошњој упојној свечаности вишу важност. Ипак те изјаве љубави Француског народа према Русији — па да су још и више — неће узнемирити противника француских — рецимо и руских. Они су одавно на то навикли, те сваком таквом приликом, не знајући како ће другачије да исказе срце на њима, замјерају им, што заборављају тобоже на образ великог народа, тог првака свијетске просвјете и питомости, те се управо намећу Русима, тијем неотесаним козацима.

И заиста, доникле као да те замјерке нијесу биле без разлога. И ако се руски народ навијек показао много осјетљив према изјавама симпатије француског народа, ипак та осјетљивост није никада достигала оне топлоте, којом је са француске стране изазвана. Сад као да хоће да отопли и на сјеверу, а снага те топлоте у толико је јача, што настаје баш у дане највише студени, у сред зиме.

Већ је чланак „Новога Времена“, којим је попраатио говор Фрејсінетов, произвео велику пријатност у Француза, а исто толики њед у супарника им. У толико више, што руски лист не само да је пристао уз Фрејсінета, по га је још прстига, показујући прстом на „законе сусјед“, ради којих ваља Француска да непрестано умножава и усавршава своју војску. Но то је само говор једнога листа; и ако је тај лист највиши и најчитанији у Русији, те је сва прилика да је тим речено мишљење руског народа, ипак то још никакo не задужује царску владу.

Међу тим се нешто догодило, чим би — ако се пронесени глас потврди — Русија обилато вратила Француској Републици све изјаве пријатељства и љубави, којима су се заточици слободе „намећали“ „козачком кнугу.“ Париски „Le Temps“ дознаје из Пругрограда, да Цар није допустио војводи Орлеанском (сину конта париског, претендента на француску круну) да стане у руску војску, из обзира на француску владу, која би могла мислити, да тим Русија хоће да потпомогне монархичку странку. „Le Temps“ је као најозбиљнији лист француски, а његови највиши политичари, нарочито из руске пријестонице, много су поуздани. Те зато се не можемо задовољити данашњим порицањем листа „Gaulois“, а ако је „из овлашће-на извора“. Можда и није војвода Орлеански главом искао да уђе у руску војску, но могао је ко други запитати на добити онај одговор.

Да се чуно изјави толики обзир Царев према Француској Републици, ваља имати на уму, да је војвода Орлеански у породичком пријатељству са Царем руским. Жена Царева шурака, данског Краљевина Валдемара, рођена је сестра војводи Орлеанском. Још к отоме ваља се сјетити, да је прије неколико година Цар без икаква преомишљања примио у своју војску принца Луја Наполеона, који је исто толико супарник Републике, колико и Орлеанац, а није ни у најдљем сродству са царском обитељи.

Кад се све те прилике промотре, тада ћемо видјети, да ни она топлота и угодљивост, којом је у Паризу дочекан Њ. Височанство наш Господар и Књаз, није без политичког значаја. Разумије се, да би се све оне почасте у свако доба учиниле Господару Црне Горе. Његов садашњи боравак у Паризу проузрокован је чисто породичким обзирима и намијењен је упоку брата Његова Зета. Ипак француска влада није могла пропустити те прилике, да и „Једином Некреном и Вјерном Пријатељу“ не покаже сву ону усрдност, којом је одушевљена према великом сјеверном Цару. Разумије се, да при разговору Његова Височанства са Г. Карнотом није било ни једног новинара; па ипак нас наш брзојав увјерава, да је тај разговор био „много срдачан“. То значи, да је тако јављено на све стране политичког свијета, по допуштењу и по жељи Председника Француске Републике.

Зато је тај глас много обрадовао сву Црну Гору, и све оданике и вјернике њена Господара.

Цетинье, 31 децембра.

(Из Двора.) Због жалости за блаженопочившим Војводом Николом Лајхтенбершким, Књазом Романовским, посетиће сви Чланови Свијетлота Двора короту 15 дана.

(Парастос.) У петак био је у цркви цетињског манастира, парастос блаженопочившем Војводи Николи Лајхтенбершким. Свети обред је свршио високопреосвештени Митрополит са свештенством, а у цркви бијеху Њихове Свијетлости: Књаз Наследник, Књагинице Јелена и Ана, Књаз Петар А. Карађорђевић и руски министар К. М. Аргиропуло и сви књ. министри.

(Освећење цркве.) У недјељу пред Божић, 23 децембра 1890. освешћена је нова православна црква у Оцињу. Црква је посвећена св. оцу Николају, а намијенена је помену јунака који су погинули при освајању Оциња.

Освећење је извршио високопреосвештени Митрополит Хадд Сава Косановић.

(Г. год. витез Милинковић,) п. и кр. аустро-угарски посланик при Двору Њег. Височанства, и Гђа Јелена Милинковићка, кренули су на Божић дан у Беч. Госпођа је нешто слаба, па је пошла да тражи савјет и помоћ бечких стручњака. Сви пријатељи и знанци многоуважене обитељи желе да се госпођа врати здрава и весела.

(Г. В. Беринг) вратио се јучер из Скадра, гдје је више дана боравио.

(Сажаљење.) На бални дан брзојавио је Г. проф. Шарл Пиге Њег. Свијетлости Књазу Наследнику, да му је отац, Г. Мојсије Пиге, преминуо у прошлу суботу; син га није затекао жива, но му је стигао на укол. Књаз Наследник изволио је Свом учитељу изјавити Своје дубоко сажаљење, на чему је Г. проф. Пиге покорно захвалио. Г. Пиге примио је брзојавна сажаљења од својих овдашњих пријатеља и свијема је љубезно захвалио.

(Бесједа Читаоничка.) која је заказана била за вечерас, у име опроштаја са старом а поздрава новој години, одлаже се до Савина дне, због жаљења за блаженопокојним војводом Лајхтенбершким.

(Племенити дар.) Општински кмет у Бару, Г. Мустајага Бећов,

тијем славим крсно име; ја бих и без тога дошао као код своје браће, но не смијем, убијете ме!

— Ајде, поче, гром га убио, ослови се на Баћову ријеч, дако ти не буде ништа, сјутра је Никољ-дан, да се заједно провеселимо! —

— Вала баш ћу те послушат, па како буде! Њихов разговор чује Вукић Пејов, брат пок. Момчила, па запане у неке тврде крше међу Трпљине и Ровине, да чека Живко.

Живко крене у свануће Трпљинама, па налезе, ће је Вукић запауно, а он га из убаха дочека: — грооох! одлегне пушка ка гром, али га срећом не погоди на мјесто, по га обрани у лијеву руку а ни Живко се не нажене лијен но дефтардом нанишани па Вукића и погоди га кроз оба стегна, те Вукић па мјесто-наше. Врати се Живко натраг у Ровине, па улезе у кућу и узме нешто фишека, не чекајући да пријатеље послужи, побјеже у Кривошије.

Трпљинари су се били скупили код цркве и чекали Живка, да прифати оно мало вина, а у томе дође једно чобанче и каже, што се догодило, па у мало и ту не би покољ: Баћу за дерат, ће му је дао ријеч и вјеру, да може слободно доћ међу њима, па они отишао и дочекао га, а још па који дан?

Те Баћо сургун да посјече Вукића. — Не, Баћо, Бог ти брацка — скочише људи — није знао, да си му вјеру дао, а не би зашадло! —

Зауставише Баћу и смирише се некако.

даровао је 25 коријена младих маслина, да се присаде у џетекме и брдскоме округу. Нека је хвала г. Мустајаги на тако племенитоме дару.

(Помен.) У сриједу на други дан Божића, давали су поштоватељи и пријатељи парастос пок. Илји Беари, у влашкој цркви.

(Син.) Г. Јову Павловићу, к. министру просвјете и црквених дјела, родно се син, лицем на Божић.

(Пријеки суд.) Прошле недјеље десно се у Данилову Граду злочин, који је у нашој држави Богу хвала, сасвим риједак. Тамошњи трговац Лазар Кока пробуди се једне ноћи на неко вардање у његовој продавници. Дигне се, пође у ботигу, и ту га је лупежа, извали на њега да га ухвати, но зликовац извади нож и стане сјећи једног трговца. Док се на вика људи догрчали, зликовац је побјегао оставив азара у крви. Лазара пренесе у подгоричку болницу, гдје је од грдних рана, за два дана умро.

Чим је то недјело јављено на Цетиње, Велики је Суд изаслао свога члана, г. Јагоша Радовића, да нађе злочовца и да му суди пријеки судом. Г. Јагош је учинио по наредби суда, нашао је злочовца, који је све признао те је пресуђен на смрт. Пресуда је одмах извршена.

Књижевност.

Изашла је XI и XII свеска „Просвјете“ са овим садржајем:

1) — Закон о наставницима средњих школа. 2) — Наставни планови и програми за Богосл. Учили. Школу и Гимназију у шк. години 1889—90. 3) — Извјештај о Дјевојачком Институту на Цетињу у г. 1889-90. 4) — Службене вијести. 6) — Молитва св. Сави. Од П. Поповића. 7) — Седам тајна новог завјета. С руског превео М. М. 8) — Из моје „Буквице“. Од Ј. Сундечића. 9) — Старине. Саопштава Ф. Радичевић. а) Стефан Владислав дари-ва ман. Враћу. б) Писмо игумана Пећскога за скупање милостије. 10) — Биљешке. 11) — Читуља. † Теодан Живковић. 12) — На приказ стигле књиге. 13) — Позив на претплату.

Изишла је XII свеска „Нове Зете“ са овом садржином:

1) * * * Пјесме од Алексе Ристова Шантића. 2) Има л' гдегод ерпска сина...? Пјесме од Васе Кретића Љубисава. 3) Како је срце пуно бола... Пјесме Васе Кретића Љубисава. 4) Петар II. Петровић Њешић.

— Бааааа! —

Они поћи на блејање, а Живко дочека и посјеци,

Већ им је био досадно, те се једне неђеље скупе Трпљинари и Ровињани у Пиштали сјеверо-западно од Ровина, да вишећају, како би доскочили Живку.

Вукајло, син Ника Томановића, бривао баш на скуп старца Вуја Биговића.

Ту близу био је и Живко с четом, па самодруги примакне се ближе скупу и опале: Живко на Вуја, а другому на Вукајла, те их оба убију, па побјегну с четом уз Малиначку алуку, а за њима се отисне велика потеч. Далеко иза чете био је заостао Живко, те су га већ готово први били стигли, те он се тисне под једном великом плочом наред пута. Сва поточ пође преко њега, а нико га не опази.

Богдан, брат Вукајлов, а син Никољев био код оваца наврх Малиначке алуке, па рече турској чети да бјежи Кобиљему долу, те чета и окрене, а кад налегу први од поточи и зашитају Богдана, куд је прошла турска чета, омете им и каже им, да је прошла пут Извора, те поточ и отисне се Извору.

У томе каже неко Богдану, да му је брат погинуо, а налезе Живко, пошто је сваки већ био измишу, те Богдан загон на Живка:

— А кривиче! што ми брата и мога л' твога изгуби? —

— Не за Бога, Богдане! не знадосмо ко је то промишлеса да је ко

III. До другог поласка у Русију. Писне др. Л. Томановић. 5) Думна. Пјесма од Јосипа Берее. 6) Из љубавних пјесама. Од Ј. Поповић-Липовца. 7) Да сам... Пјесма од Д. Ђ. О. 8) Преводи из италијанског. II. (Stecchetti) од Неретвини Љуба. 9) Писмо уреднику. Од * * * 10) Јуначке народне пјесме: Смрт и освета сардара Јована. 11) Ријеч на свечаној бесједи цетињске Читаонице у Зетском Дому у славу имендана Њ. Св. Престолонаследника Књаз Данила од Дра. Л. Томановића. 12) Књижевни преглед. а) Пламенови II. дио од Радована Коштућа; б) Цртице из сељачког живота од Вл. М. Јовановића, (свршетак). в) Гранични дијалекат међу Србима и Бугарима. Од М. В. Веселиновића. 13) Наши календари за г. 1891. 14) Одговори уредништва. 15) Одговори администрације. 16) Позив на претплату.

Страна.

The Ewe-speaking Peoples of the Slave Coast of West Africa. By Major A. B. Ellis. London. Chapman & Hall.

О том занимљивом етнографском спису налазимо у познатом лондонском илустрираном листу The Graphic овај извјештај:

Писац је већ лијепо познат по својој неспротној студији о Чикавцима (Tshi-speaking peoples) на Златном Игалу; а ова књига, „Јукавци на Робовском Игалу Западне Африке“, наставак је цијелог дјела. Обично се људи црне коже броје у једну врсту као Црнци (niggers), но мајор Елис потрудио се да подијели племена западног приморја афричког по њихову говору, и да испита основно њихову вјеру, њихове навике, обичаје и законе. Писац хоће да проучи четири различита племена Златног и Робовског Игала, која су по своме језику еродни и као да су једнога постанка, но су им се језици временом разлили, и само коријени ријечи и сличности говора (конструкције) показују да су постали од једног племена. Од ота четири племена, Чикавци су најнеразвијенији, мало су на преднији Јукавци (Ga speaking), но у Јукаваца видимо знатну промјену сирових појмова чикавачких, те можемо пратити развитац друштвених и умних прилика црначких до најпреднијег степена цивилизације. Не може се разумјети урођена особина, док се експоз не проучи и не разумије урођена религија, јер из вјере управо извири многа радња, која се странцу чини покренута каквим особитим узроком, не каквим утврђеним правилом понашања, а то је што је мајор Елис увидио и што чини да је његово проучавање тако драгоцјено.

Црнац Западне Обале вјерује да је у њему друго неко чељаде које зове Кра, а то је дух који станује у њему инкосан. Тај дух Кра становао је у многим другим људима и стварима и становаће још у многијем. Кад му је воља, може изаћи из тијела, и то обично чини у сну, а што му се тада дешава, то чељаде снијева-

други, ма али ће Живко погинути, али ће га осветити, но не уби!! —

Живко пређе за четом и стигне је на Савине крушке, па убије најбољег друга и посјече га, те сиреми главу Богдану; а и оној чети каже неко све, што је и како, те се поврате крајем Богдана, корећи га и називајући издајником.

Богдан нити је црнио ни бијелно.

И послјеге су много јада задали Трпљинари и Ровињани Богдану корећи га и зборећи му: — да им је просто, што су учињели, е их ти сакри опшдан, да се не накасањимо, док не руке заболе, да пи сваке јаде плате! —

Опет Живко није стео одустават.

Доведе једном чету више Трпљина, а двојица орали на један до под њим, па почне пуцкати и цуколити ножем о једноме дрвету ка тина кљуном. Чудили су се они двојица и зборили међу собом:

— Ма што је опо?! —

— Ништа, но дати кљуцидрво *) тражи црве!

— Ма није — Бога ми — кљуцидрво престаје, а оно не! —

— Ајде јадан — Бога ти — што се пренадан, јест кљуцидрво, ада што!? —

Пошле се Живко прише у расохе једног великог дрвета и савије једну грану, а грана: кркркркрррррр! —

— Ма аманта ми није оно баре кљуцидрво! —

— Ано је међед ва истину! —

*) Тако дјетинја (picus major, Вук вели pullus) зову у Цуце.

Кад човек умрије, тај Кра једанак пође у друго чељаде, или у животињу, дрво, траву, па и у мртву ствар, и за то црнац обожаван дрва, муњу, красте и друге ствари и жртвује њима, што вјерује да је и у њима Кра. Но у човјеку је још једно душевно биће које се зове сраман (sraman), дух; то је сјен која живи у мртвачкој земљи те послјеге смрти наставља међу сјенима исти онај живот којим је чељаде живјело на овом свијету. Та два облика духова сасвим су одијељени и различни, и тек ако се лијепо разумије та основа на којој је утврђена вјера тих племена, може се разумјети и начин мисли и радње њихове. — Чикавци Златног Игала још су у оном прастану те вјерују да има кра у сваког звијера, дрвета и крша; но Јукавци Робовског Игала много су напреднији. Њихово је свештенство много боље урођено, и њихови су свештеници успјели да уједине многе инкосане богове једне исте врсте у једног општег бога, те је божанство, прије мјесно, сад постало племенско, и нестало је вјеровања да свака ствар има свој дух те да је за то ваља обожавати.

У Јукаваца, особито у Дахомеју, божанство у опште зову воду, као и у „мача на Хајти. И т. д.

По упоредну етнографију и народну психологију било би много занимљиво, упоредити нигарски кра са црногорским здухачима. Зато смо ми и изнијели својим читаоцима горњи извјештај о књизи мајора Елиса.

УМЈЕТНОСТ.

(„Балканска Царица“.) Као што јављају „Московске Вједомости“, ставио је грчки компониста Д. Гиоргис, чувену драму Књазу Николе I. „Балканску Царицу“, у музику. То би била друга опера, састављена из „Балканске Царице“. Прва о којој смо у своје вријеме јавили у овоме листу, није још ни гдје пјевана. О опери Д. Гиоргиса дознаје московски лист, да ће се први пут пјевати у Биограду. Нама би заоста било мило, кад би се тај глас протрдио; но у колико ми познајемо биоградско народно позорште, то се, поред најбоље воље, не би никако могло извршити, јер Биоград нема ни пјевача ни пјесачица за оперу у великом стилу као што је, по прилици, опера „Балканска Царица“.

ПОЗИВ НА ПРЕДПЛАТУ.

Од јануара 1891 намјеравам под натписом „СА ЛОВЋЕНА“ да отпочнем издавати моје нове композиције за гла-

— Ајде море!... међед оњен усред подне! — није вјере ми!

— Ада што? — дати Живко Кариман! —

— Ва истину не реци другу! —

— Ајде, вјере ти, да видимо?! —

— Може ти бит, но ако буде, данас ће не посјећ!

— Како ти је вазда милије изговорити ону злу но добру, а ето имаш и ти косијер у руке, па ако крене тебе, а ти га баре љусни тијем косијером једном!

— Оћу — ако буде — крста ми! —

Изиду да виде, а Живко их дочека, те оба посијече, не помогоше им косијери.

Свуд се огласи Живко као велики крволоч, те се вас Цуца здоговори, ако би га ико иђе опазио, да покликне па да свако скочи, не би ли га уфатили.

Живко је стојао у Кривошије годину и по, падајући се, да ће га браћа опет повратит.

Неколико пута на зборовима заподијевао је Баћо говор о Живку, да га поврате, али су му се вазда с отијем подругали:

— Остави се, Бога ти, Баћо! —

Ето Живко носи и продаје дрва у Рисан, а кад добро изгладни, доће опет код нас „ка печен зец“, е не даје нико ништа онако! —

— Вала баш како оћете! — не бојим се ни ја више од њега но ви, а није ми ни ближе но вама! —

(Свршетак се.)

совир за двије руке у свескама тромјесечним.

У свакој од ових свезака биће по једна од њих композиција. Овом је мом подухвату сврха, да пружи један прилог нашој српској домаћој музици.

Овове своје задатку одговарајући, ове ће композиције имати за основ наше народне мелодије, и зато ће по својој унутрашњој садржини одговарати поглавито српској мисли и осјећању.

Односно техничке стране ових композиција оне неће бити претешке, како би могле бити приступачне и оним свирачима, који су у погледу гласовирске технике мање усавршени.

За доброту и љепоту спољашње израде овога дјела јамчи име једне од првих фирми у овој струци, која је на себе узела ово издавање.

Садржина првих двију свезака биће парафраза на двије српјанске и двије босанске народне мелодије, којима ће слиједити у другој половини ове године композиције на црногорске мелодије, које су толико оригиналне колико мало познате.

Претплата на читаву годину (4. композиције у 4. свеске) износи 4. фиорина а. в.; а плаћа се свако по години у напријед.

Рок претплаћивања на прво полугодије траје до 15. фебруара 1891.

Претплату примају или моји и. п. повјереници или је треба платити г. Петру Рамадановићу, књаж. црног. повјеренику у Котору.

Цетиње, 14 децембра 1890.

Роберт Толингер.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ. *)

Да би настава глухонемих могла и код нас у напријед коракнути, наумио сам издавати стручан часопис под насловом „Добротвор.“

Овај би излазио један пут мјесечно на цијелом табаку, а доносио би осим специјално — педагошки чланака (оригинала, превода, и др.) и чланке из медицинске науке, који би расправљали о говорним оруђима, о оруђу слуха, с гледишта хигијене, дијететике, и т. д. — Осим ових примали би се и чланци језикословни и то такви, којима је предмет наука о гласовима; дакле поглавито све што у физиологији језика односно говора спада.

— Према томе распоред би листа био: специјална педагогија, специјална медицина, физиологија говора; а ситан део листа доносио би: Критике и приказе разних педагог. дела, билешке, забавно, разне огласе, и т. д. —

Учитво позивам нашу честиту господу медицинаре, да би ме својим радом у листу потпомогли.

Надам се, да ће ме и родољубиво наше свештенство, учитељство, наше вреле Српкиње и сваки милостива срца Србин потпомоћи, и што бржим купљењем претплате; издавање листа, — који би интересе „невине“ жртве природе: „глухонеме сиротиње, и народу заступао и унапређивао, — омогућили. — Јачице користи овде дакле никакове и нетрајим!

Наше српске штампаре молим, да ми цену штампања листа што скорје изволе саопштити.

Цена ће листу бити 1 фиор. 50 новч. а. вр. односно за Србију 4 динара на годину. — Версије нема, нити се лист даје коме у пола цене или бесплатно. Само скупљач, који има бар 10 претплатника, добија један примерак на дар.

Претплата се плаћа на целу годину. Чим се скупи довољно претплатника, лист ће почети излазити; у противном пак случају ће се уредништву послати новац натраг вратити.

У Митровици (Срем 7 децембра 1890.

Радивој Поповић.

ТЕЛЕГРАМИ „Г.Л. ЦРНОГОРЦА“.

БЕЧ, 23 дец. — „Polit. Corresp.“ пише из Петрограда, да се измирење између селенске патријаршије и порте неће покварити, јер једина несугласица о православним завјетима (тестамента) премалена је (вид. брзојаве из Цариграда.) Русија живо жели да се

*) Молим славна уредништва свих српских истова, да овај позив штампају.

та распра измири, јер ако не траје, на Балкану би се могле ствари замућити.

ПРИЗ, 23 дец. — Карно је потписао указ којим се умножавају официри у генералном штабу.

БЕОГРАД, 23 дец. — Из Македоније јављају, да ће скопљски валија, Ејуб-паша, бити кренут из Скопља и послат у Битољу, где ће примити даље наредбе.

ПРИЗ, 24 дец. — При изборима за обнову једног дијела сената и забрани су: 62 републиканца, 6 консерватора, а биће 13 балотажа. Републиканци су добили 8 мјеста. Међу изабранима је Фрејсине и Жил Ферр.

БЕОГРАД, 24 дец. — „Одјек“ се нада, да ће Краљина Наталија на прољеће оставити Србију; мисли да ће се наставити у Синаји (дворцу Краља румунског?)

ПРИЗ, 24 дец. — Војвода Никола Лајхтенбершки тешко је болан, бори се с душом.

БЕРЛИН, 25 дец. — Немачка царевина признала је републику у Бразилу. — Царев аутант кренуо је у Цариград посећи Султану диван и скуповијен почасни мач, Царев дар.

БЕОГРАД, 25 дец. — Ц. руски посланик Персијани дошао је амо.

БЕЧ, 26 дец. — Бечка протјерала је из Беча неког Бугарина Лудканова, зета бив. буг. министра Цанкова.

ПРИЗ, 26 дец. — Јуче по подне умрло је Војвода Никола Лајхтенбершки.

ЦАРИГРАД, 26 дец. — Јуче у јутру, лицем на Божић, отворене су све православне цркве. Грчки посланик Маврокордато јавио је у Атини, да је распра између порте и селенске патријаршије, на заповјед Султанову, измирена и православна црква сасвим задовољена.

ПРИЗ, 27 дец. — Воће преке имали су овдје састанак и као да су се споразумјели

Ради смрти Војв. Николе Лајхтенбершког, брзојавио је Председник Републике, Карно, Цару Александру своје сажаљење.

ЦАРИГРАД, 28 дец. — У руском посланству почели су јучер договори о трговачком уговору између Русије и Турске, под предједништвом вел. посланика Нелидова. При обједу наздравно је Нелидов Султану и своме Цару.

КОЛОЊ, 28 дец. — „Kölnische Zeitung“ доноси из Београда, да ће се зајам од 10 милијона потрошити на пушке и крупове топове за стајаћу војску.

БЕОГРАД, 28 дец. — Стојан Бошковић вратио се са свог пута у Русију.

ПРИЗ, 28 дец. — При Укону Војв. Николе Лајхтенбершког биће све власти, чиниће се војничке почасте.

ЦАРИГРАД, 29 дец. — Ц. руски консулат изјављује, да је Луцкога (ко је тај Луцки?) ухватио и затворио у смислу капитулација, јер има јасне доказе, да је Луцки прост зликовац.

БЕОГРАД, 29 дец. — Краљ ни на Божић није био у своје мајке.

ЛИЖБОА, 29 дец. — Пропоси се глас о министарској кризи.

ПРИЗ, 29 дец. — Њ. Вис. Књаз Никола I стигао је овдје.

„Le Temps“ дознаје из Петрограда, да Цар није допустио војводи Орлеанском да стане у руску војску, јер би француска влада, с којом је Русија у великом пријатељству, могла у томе назирати помагање монархичке странке.

ПРИЗ, 30 децембра. — Књаз Црногорски био је јучер по подне у Карнота. Чинице су Му војничке почасте. Разговор са Карпотом био је много срдачан. По жељи Књажевој примила Га је и госпођа Карно. За тим је Књаз походио министре Фрејсинета и Рибота. Карно је вратио Књазу посјету.

Укон Војводе Николе Лајхтенбершког биће много свечан. Војничку почаст чиниће су шест пукова војске. У пратњи биће војно одјељење Председника републике, руско вел. посланство, Флоке, Рибо, дипломатско тијело, сенатори и нар. посланици. Карно и влада положили су вијенац на скрињу.

МАДРИД, 30 дец. — Падлевски је затворен у Олоту (у Каталонији).

БЕРЛИН, 30 дец. — Кумови прикрштењу најмлађег сина Царева биће: Бесар, Краљ италијански, Молтке и Књажев и Књагинице парског дома.

МАДРИД, 31 децембра. — Још се не зна, једи онај у Олоту затворени главом Падлевски. Мисли да је какав манија, који се хвали да је убио Селверстова.

ПЕТРОГРАД, 31 дец. — Указ царски наређује, да се униште пет милијона рубаља кредитних билета, да се у толико амањ државни дуг.

БЕОГРАД, 31 дец. — Пронесе ни глас, да је намјесништво предложило Милану и Наталији погодбу, сасвим је измишљен.

ПРИЗ, 31 дец. — „Gaulois“ јавља из ованштенога извора, да војвода Орлеански није искао да уђе у руску војску.

Поруке уредништва.

Г. М. Пешћу, Опши. — Послате pjesme не можемо штампати, исто као ни оне коју нам је послао други опшијски pjesnik и која је намијењена освешћењу нове цркве опшијске. А допис о освешћењу цркве, који бисмо, по прилици, могли штампати, нијесмо примили. Нијесмо примили ни брајојав о том догађају, а не можемо вјеровати да нам није послат, већ ако тамо у вас нема никога који би умно писати и у прози, бар онолико колико треба за један брајојав.

МОЛБА.

Иво Ђуров Мартиновић, има три године да је пошао из Црне Горе. Пошљедњи глас дошао ми је од њега отрагу двије године из Букурешта.

ОГЛАСИ.

Његујући лијено своје тијело, свако може сретно остарити у добром здрављу. — Већина болести долази од крви, зато је сваком најсве тија дужност мотрити добро на радњу крви. — Успјед савјетног испитивања и захваљујући дугом искуству, ми смо успјели саставити лијекове, подобне да очисте и оснаже крв начином поузданим, брзим а без икаквих неугодних пошљедица, и да очува крвотоку његову правилност. Ми лијечимо навијек с успјехом (без живе) неке болести од поварене крви, жалосне пошљедице тајних навика, уз то слабости, болести коже ране и најстарије, лишајеве, опадање косе, ностоболу и улоге, исто и све женске болести.

Примамо свако повјерљиво писмо са потанким описом болести и са поштанском марком потребном за одговор.

„Office Sanitas“ Paris

57, Boulevard de Strasbourg, 57

ЧАСОВНИК БУДИЛНИК,

ноћу освјетљен.

Прве врсте 2 фиорина 95 новчића.

С календаром 3 фиор. 75 новчића.

Готово 20 сантима висок.

El. Mayr, Wien I., Bauernmarkt 12.

Мимо сваку другу новину!

ОПШТА КУХИЈСКА НАПРАВА.

Коју је признала париска свјетска и бечка пољопривредна изложба, да је најпрактичнија, најкориснија и најпотребнија за сваку кућу, продата је у обје изложбе, у више милијона комада.

Тој направи задивно се сваки живи ко га је гођ видео, и домаћице и дјеца, и сељаци и властела и т. д. и тако је чудо учинио, да су стигле силне наруџбине, одма по првијем огласима о тој чудноватој справи.

Молим свакога који би за њега дозволио да ми јави на уредништво „Гласа Црногорца.“

Душан М. Мартиновић.

ОБЈАВА.

По одобрењу надлежне власти у болницу Данила I неће се примати болесници на стално лијечење од 20. децембра 1890 до 20. јануара 1891 г. због дезинфекције и нужних оправака. Но обично прегледаће болесника и давање лекарског савјета прије и послје је подне продужиће се и за то пријеу пријемној сали болнице.

Управа болнице.

СТЈЕЧАЈ.

Отвара се стјечај на ново мјесто цетињског оцачара. Дужност оцачара биће да чисти четири пута у години варошке оцаке. Ко би желио исто мјесто заузети, нека се пријави Управитељству општине цетињске, где ће подробне услове дознати.

Број 302.

Цетиње, 28 децембра 1890.

Управитељство

Општине Цетињске.

НАРЕДБА.

У вароши Цетињу не смије ни један овданињи трговац у својим магацинима више од обичног дневног потрошка петролеј држати, него је обавезан што прије магазин за петролеј изван вароши најмити.

Који се трговац овој наредби не би покоравао, строго ће кажњен бити.

Број 303.

Цетиње, 29 децембра 1890.

Управитељство

Општине Цетињске.